

DE AMSTERDAM VERKLARING: MENSEN, POLITIEK, KRACHT

Er is veel veranderd sinds de wereldwijde hiv-gemeenschap samenkwam bij de laatste Internationale Aids Conferentie in Durban in 2016. Sindsdien is significante wetenschappelijke vooruitgang geboekt, waaronder de erkenning dat hiv niet overdraagbaar is bij een niet meetbare hoeveelheid virus in het bloed, toenemende beschikbaarheid van PrEP, innovatieve behandelingen en veelbelovende stappen in onderzoek naar vaccins en een geneesmiddel. Maar naast deze succesverhalen moet ook een kanttekening geplaatst worden; de focus op preventie vermindert en het aantal nieuwe hiv infecties blijft stijgen onder kwetsbare groepen en onder jonge vrouwen en meisjes. Deze groepen hebben nog steeds bovenmatig veel last van structureel geweld en stigma. Gecombineerd met een toenemend populisme, onzekere politieke toezeggingen en -leiderschap en afnemende financiële middelen, komt de strijd tegen aids steeds meer onder druk te staan. Mensen, politiek en macht vormen de kern van de aidsepidemie. De wijze waarop deze factoren elkaar beïnvloeden is zal doorslaggevend zijn om wereldwijd gestelde doelen en Universal Health Coverage, algemene toegang tot gezondheidszorg, te bereiken.

VERDUURZAMING STIMULEREN

Informeer de wereldwijde gezondheidsagenda:

Silo's bij de levering van diensten voor co-infecties, waaronder soa's, tbc en virale hepatitis en co-morbiditeit blijven. Door deze te doorbreken, ontstaan er onderbenutte mogelijkheden om de gezondheidsresultaten te verbeteren en geïntegreerde, op de persoon gerichte benaderingen op te schalen binnen het kader van Universal Health Coverage, die gezondheidsresultaten voor miljoenen meer kunnen versterken. Maar om een einde te maken aan deze epidemieën, is toegang tot hoogwaardige en betaalbare essentiële medicijnen, diagnostica en vaccins voor iedereen van cruciaal belang. Ook niet-overdraagbare ziekten zoals diabetes en hypertensie vereisen een synergetische aanpak.

Vergroot evidence-informed programma's:

Met oog op de toenemende anti-wetenschapsagenda, waar ook de uitbreiding van de global gag rule onder valt, is de rol van de wetenschap nog steeds centraal. Programma's moeten pragmatisch zijn, reageren op de levenssituaties van individuen en de lokale epidemie aanvullen met kwalitatieve data. Preventie programma's gericht op het nationale, regionale en gemeenschapsniveau zijn essentieel. Schade beperking, alomvattende seksuele opvoeding, seksuele en reproductieve gezondheidsprogramma's met PrEP en PEP onderdelen zijn essentieel.

Verhoog de politieke inzet:

De versterking van de politieke inzet en het veiligstellen van de financiële middelen en menskracht zullen bepalend zijn voor de versnelling van het wetenschappelijk onderzoek naar preventieve vaccinatie strategieën, injecteerbare- en langdurig werkende PrEP en het onderzoek naar de genezing van hiv en zullen een solide geneesmiddelen-waakzaamheid waarborgen. Verder zullen politieke wil en steun nodig zijn om preventie en behandeling op nationale niveaus te vergroten en om prohibitief drugsbeleid te veranderen naar een toegankelijk klimaat dat toegang tot zorg en harm reduction programma's faciliteert.

UITSLUITING BEËINDIGEN

Focus op belangrijke populaties:

Homomannen en andere mannen die seks hebben met mannen, mensen die drugs injecteren, mensen in gevangenissen en andere gesloten instellingen, sekswerkers en transgenders worden nog steeds onevenredig getroffen door hiv. Programma's voor voorlichting en responsabilisering, voor werkplek en sociale bescherming inclusief promotie van het GIPA-principe en het afschaffen van wetten, beleid en praktijken die sleutelpopulaties criminaliseren en blijven stigmatiseren, marginaliseren en discrimineren moeten worden opgezet.

Bevordering van gender-rechtvaardigheid en seksuele rechten:

Genderongelijkheid maakt jonge vrouwen en meisjes bijzonder kwetsbaar voor HIV. Pogingen om gender-rechtvaardigheid voor vrouwen in al hun diversiteit te bereiken, moeten gender-transformatieve benaderingen omvatten die van invloed zijn op maatschappelijke niveaus, HIV en seksuele en reproductieve gezondheid en rechten integreren in programma's, dwang en gender-gerelateerd geweld aanpakken en mannen en jongens betrekken bij innovatieve manieren om gendergelijkheid te bevorderen.

De behoeften van prioritaire bevolkingsgroepen, waaronder migranten en inheemse volkeren, aanpakken:

Een gebrek aan toegang tot gezondheidszorg, beperkte sociale bescherming en meer sociale uitsluiting zijn slechts enkele van de factoren die bijdragen tot de verhoogde kwetsbaarheid voor hiv die migranten, vluchtelingen, inheemse volkeren en raciale minderheden ondervinden. De structurele belemmeringen voor hiv-gerelateerde diensten moeten worden aangepakt, onder meer door middel van doeltreffende cross-border gezondheidsdiensten, het brengen van mobiele klinieken in afgelegen gemeenschappen en de beleving van "gezondheidstoerisme" het hoofd bieden, met name in conservatieve omgevingen.

VOORVECHTERS VERSTERKEN

Investeer in medewerkers in de gezondheidszorg:

Er moet meer worden geïnvesteerd in gezondheidsmedewerkers, onder meer hun werving en nascholing, om ervoor te zorgen dat zij hoogwaardige en klantgerichte zorg kunnen verlenen, met name aan adolescenten en jongeren. Met name medewerkers in de gezondheidszorg en maatschappelijk werkers dienen vooraan en centraal te staan in het bepleiten van universele gezondheidszorg en versterking van gezondheidssystemen ter verbetering van toegang tot uitgebreide hiv- en andere gezondheidsdiensten voor iedereen.

Versterk reacties uit de gemeenschap:

Waar activisten, vertegenwoordigers en dienstverleners buitenspel worden gezet, moet hun rol in het ter verantwoording roepen van politieke leiders opnieuw worden bekrachtigd. De gemeenschapsruimte in het verlenen van diensten dient te worden voorzien van adequate middelen, te worden ondersteund en behouden in alle landen, met name daar waar overheden niet in staat of bereid zijn diensten te verlenen of waar de burgermaatschappij buitenspel wordt gezet.

Ondersteun verdedigers van mensenrechten:

In toenemende mate dient de hiv gemeenschap, inclusief onderzoekers en de volgende generatie aan jonge leiders en activisten, raakvlakken te vinden met en zich te mobiliseren ter ondersteuning van andere coalities die bredere maatschappelijke veranderingen inspireren, zoals campagnes die pleiten voor een einde aan seksueel geweld. Het vormen van een gezamenlijk front met andere bewegingen zal een manier zijn om culturele normen, percepties en praktijken te veranderen en aan te vechten om alomtegenwoordige stigmatisering en discriminatie te overwinnen waarmee mensen die leven met of hiv of hierdoor worden getroffen, worden geconfronteerd.

Wij, ondergetekenden, bevestigen onze steun en inzet voor duurzame en synergetische programma's, vergroting van inclusiviteit en het versterken van de diverse rollen van een breed scala van vertegenwoordigers, zoals wetenschappers, onderzoekers, communities en het maatschappelijk middenveld, om ervoor te zorgen dat de meest kwetsbare en gemarginaliseerde groepen niet achter blijven in de hiv-response. Ondanks heersende conservatieve ideologieën die aanzienlijke uitdagingen op het gebied van financiering en implementatie met zich meebrengen, moeten we deze kans in Amsterdam aangrijpen om bruggen te slaan naar een dynamischer, inclusiever en multi-sectoraal beleid. Hiv heeft ons fundamentele lessen geleerd over de menselijkheid; we moeten deze lessen niet vergeten op dit cruciale moment in de hiv-epidemie, waar we de kans hebben om te bouwen op de voortgang die is gemaakt of het risico lopen dat we alle gemaakte winst kwijt zijn.

We moeten ons niet het zwijgen laten opleggen. Nu meer dan ooit hebben we nodig dat mensen, politiek en macht samenkomen voor een meer rechtvaardige en inclusieve response.